

Omgaan met Bodemvreemd Materiaal

ir. Venken Sergé
s.venken@miasma.be
www.miasma.be

Copyright Disclaimer under section 107 of the copyright act 1976 :
 Fair Use : limited purpose use of copyrighted work without license or permission for teaching,
 research, education, entertainment, criticism or commentary.
 No copyright infringement intended; all rights belong to the rightful owner.
 Errors and Omissions disclaimer :
 The information contained in this presentation is provided for informational purposes only.
 Miasma has tried to ensure the information is accurate, we make no representations about the
 completeness, accuracy, or reliability of the information.
 Any reliance placed on such information is therefore strictly at your own risk

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

1

Bedrijfsvoorstelling

Miasma : de vlag dekt de lading

M Milieucoördinator A
 I Ingenieur
 A Adviseur
 S Staalnemer
 M Metingen
 A Asbestinventaris

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

2

Bedrijfsvoorstelling

Miasma betekent letterlijk : mi-astma (*oudgrieks*)
 Mal aria (*Latijn*) = bad air

Miasma theory : “all smell is disease”
 Something invisible in the air that makes one sick / die

Binnen asbest is Miasma erkend
 * EBSD Type I
 * Tracimat deskundige
 * Vlarel erkend staalnemer MA.7

We doen gebouwinspecties, asbestattest postinterventiedossiers brand, staalname

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

3

Bedrijfsvoorstelling **miasma**⁴

Miasma : altijd tot uw dienst

Werfwagen met WC
Mobiel kantoor

Boorwagen
Sleufonderzoek

Inspectiewagen
DAI-SOP

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

4

Bedrijfsvoorstelling **miasma**⁵

Enkele referenties

Water

Slib

Bodem

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

5

Bedrijfsvoorstelling **miasma**⁶

met een preferentie voor asbest

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

6

Bedrijfsvoorstelling

over heel Vlaanderen, België, Benelux, Europa

- Herontwikkeling
- Brownfield
- Prestigeprojecten
- OBO
- Puinonderzoek
- ...

Heavy metal industry brownfield   Layered ashes and debris   Soil sampling : asbestos removal   Rehabilitation of the site

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

7

Omgaan met Bodemvreemd materiaal

Wat is er dan zo vreemd aan mijn bodem?

Is your soil
• aggressive?
• highly corrosive?
• unhygienic?

WEIRD SOIL?
DO NOT touch it
Call 110-11 ASAP

What to do?
• Stay away from the soil.
• Inform the authorities on water and landfills.
• DO NOT feed to its plants. To protect from human if boards or rocks.

AGENCY FOR ENVIRONMENTAL SAFETY

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

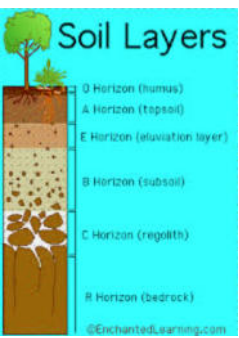

8

Omgaan met Bodemvreemd materiaal

Alles is toch bodem ?!

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

9

Omgaan met Bodemvreemd materiaal *miasma*¹⁰

Stelling : Het VLAREBO is allesomvattend en onaantastbaar

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

10

Omgaan met Bodemvreemd materiaal *miasma*¹¹

Alles is Bodem

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

11

Omgaan met Bodemvreemd materiaal *miasma*¹²

Het VLAREBO heeft landelijk vele ambassadeurs

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

Legende:

- EBSO TYPE 1
- EBSO TYPE 2

12

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma¹³

Het VLAREBO heeft :

Omzendbrief PFAS

SP's
CvGP
Leidraden

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

13

Omgaan met Bodemvreemd materiaal 14

Vraag : moeten we een Technisch Verslag opmaken?

14

Omgaan met Bodemvreemd materiaal 15

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

15

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma¹⁶

Wat nu?

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

16

Bedrijfsvoorstelling miasma¹⁷

Alles was toch bodem?!

Heavy metal industry brownfield   Layered ashes and debris   Soil sampling : asbestos removal   Rehabilitation of the site

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

17

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma¹⁸

De realiteit in het veld vereist bijstand van andere wetgeving

OVAM erkent staalnemers   Bouwstof
Hopen
Lagen

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

18

Omgaan met Bodemvreemd materiaal *miasma*²²

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

22

Omgaan met Bodemvreemd materiaal *miasma*²³

4.2.12 Bemonsteringsstrategie 9: stortplaatsen

U past deze bemonsteringsstrategie toe om een stortplaats te onderzoeken.

4.2.12.3 **Staalname van de toelag**
 U bemonstert de toelag zodat u minstens een bereik krijgt van de bovenste 25 cm. Het aantal te nemen stalen wordt bepaald door de oppervlakte van de stortplaats en door het aantal hotspots.

In functie van de totale oppervlakte van de stortplaats voorziet u het aantal stalen volgens Tabel 11.

Oppervlakte stortplaats in ha (P)	Aantal stalen van het water deel van de aanbe
<= 0,25	2
>= 0,25	4+2

4.2.12.4 **Staalname door de stortplaats**
 Door door de stortplaats als dat milieutechnisch mogelijk en **verantwoord**.

Plaats één boring op een representatieve locatie en werk af tot een peilbuis met een filter onder de stortplaats. Plaats een bijkomende boring/peilbuis per hotspot.

Voor elke relevante waterverende laag die door de stortplaats kan worden betrouwd plaatst u minstens drie peilbuizen, waarvan één stroomopwaarts en twee stroomafwaarts. U plaatst de filters in de betreffende waterverende laag tot aan de basis van de stortplaats, dus tot aan de onderafdek of de grens tussen het stortmateriaal en de oorspronkelijke bodem.

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

23

Omgaan met Bodemvreemd materiaal *miasma*²⁴

Vlarebo : maak eens een technisch verslag voor de uit te graven kelder

F12 : rond opgevuld massief (oude waterput)

24

Omgaan met Bodemvreemd materiaal

Hoeveel stenen mochten er ook alweer in...

F7 : ijzeren beddenbodem

F6 : Vuilniszak met plastic en asbeststukjes

De rode plastic zak betreft een zoutchips van Croky.
 Na het doorsturen van een detail van de foto naar Croky bevestigde men ons dat het handelt over een zakje dat in 1987 gebruikt werd (datering heropvulling na 1987)

25

Omgaan met Bodemvreemd materiaal

Strange soils and where to find them

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

26

Omgaan met Bodemvreemd materiaal

Vlaanderen... onderzoek van onze industriezone

Geoxideerd Pyriet

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

27

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma⁴³

Weeg je fracties
 > 20 mm
 > Visuele inspectie
 > Beoordeel

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

43

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma⁴⁴

Asbest: 100

Chrysotiel in leien en golfplaten : 10 – 15%
 Dus 0,1% => 1%

ppm 100	ppm	↔	Percent 0,01
ppm 1000	ppm	↔	Percent 0,1

De indeling van asbest volgt onderstaande regelgeving
https://ovam.vlaanderen.be/c/document_library/get_file?uuid=377a4fa1-7c27-e2bc-e95a-07f8d70b6de9&groupId=177281

Andere afvalstoffen (geen specifieke verwijzing naar de aanwezigheid van asbest) zijn:

- asbesthoudend materiaal met **gevoegde asbestgehalte** van 100 mg/kg, ds. of meer (vrij). De normwaarde 100 mg/kg, ds. is daarbij een berekende (gewogen) waarde. Dit document is een niet-technisch behandeld asbest, plus de concentratie van het gebonden asbest.
- **gevoegde afvalstoffen** met een verontreiniging met een **niet-gevoegde asbestgehalte** van 1000 ppm (1000 mg/kg, ds. of 0,1 gewicht %). Bijvoorbeeld grond, puin of afvalmest verontreinigd met asbest.

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

44

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma⁴⁵

> 25% : Afzeven op 20 mm is de oplossing

Vlarema Vlarebo

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

45

Omgaan met Bodemvreemd materiaal

25% 75%

TOP / GRC
Vlarebo
Technisch Verslag

Gemengde afvalstof
Atzeven 20mm

Puinbreker
Vlarema
Grondstofverklaring

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

46

Omgaan met Bodemvreemd materiaal

Hoop reeds ergens op stock?

Inschatting Vlarebo <-> Vlarema op basis van storthoek

15° 30° 45° 80°

33° 40° 45°

(a) Fine sand (b) Coarse sand (c) Angular pebbles

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

47

Omgaan met Bodemvreemd materiaal

Om praktische redenen wordt de 25%-regel uitgedrukt in volume%, omdat dit nauw aansluit bij de visuele controle, die zowel door de grondwettiker als de betrokken organisaties of de overheid wordt gehanteerd.

Memo Richtlijn stenen 01/02/2014 1/2

Schematisch kan je de afvoer en het gebruik van uitgegraven bodem als volgt voorstellen. Niet wettelijk gestuurd / uitgegraven ingesmeerd of een gemengde afvaltoets

stbergshalte	100 %	Bouw en sloop	75 %	gemengd afval	25 %	0 %
		PUNBREKER			TOP	
grondshalte	0 %		25 %	gemengd afval	75 %	uitgegraven bodem 100 %

Materiaaldecreeet Bodemdecreeet als bodem toepassen <= 5 % stenen

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

48

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma⁵²

Breekzeefzand < 5 mm : Vlarema

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

52

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma⁵³

THE SEPARATE COLLECTION OF WASTE

From plastic to paper, the separation of different types of waste at source is the first step towards high-quality recycling.

Article 3 (1) (1) [WFD] defines separate collection as the collection where a waste stream is kept separately by type and nature so as to facilitate a specific treatment.

The obligation to separately collect Municipal Solid Waste (MSW) from households as well as public and private establishments is set out under Article 10 (2) [WFD]. The article requires that waste shall not be mixed with other waste or other materials with different properties in order to facilitate operations for reuse, recycling and other recovery operations in line with the waste hierarchy.

Artikel 4.4.2
Het is verboden afvalstoffen te mengen met andere afvalstoffen of andere materialen met andere eigenschappen, tenzij het noodzakelijk is voor het gebruik van afvalstoffen voor hergebruik, recycling of andere herwinningsovereenkomstige activiteiten in overeenstemming met de afvalhiërarchie.

A TIMELINE OF OBLIGATORY SEPARATE COLLECTION IN THE EU

2019	5 July 2020 Transposition of WFD, PPWD & LD
2020	July 2020 Countries shall stop burning or landfilling separately collected waste Art. 10 (4) (WFD), Art. 5(3) (LD)
2021	
2022	11 December 2021

toffen
in de afvalstof
ring te binn
Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM VLAREMA

Uplet
> vb. Zandrijk veegvuil met lemige zandgrond
> Fractie niet reinigbaarheid
> Juridische status?

53

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma⁵⁴

Bodemnas : soms moeilijk visueel herkenbaar

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM VLAREMA

54

Omgaan met Bodemvreemd materiaal **miasma**⁵⁸

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

58

Omgaan met Bodemvreemd materiaal **miasma**⁵⁹

Staalname dieper dan 5m
Mechanisch Van Veengrijper
En met kraan op ponton?

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

59

Omgaan met Bodemvreemd materiaal **miasma**⁶⁰

Lozing huishoudelijke water = Riool = Rioolslib

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

60

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma⁶¹

Werd alles ingekanteld in het Vlarebo?
 Nee, een deel blijft in het Vlarema!
 Dus geen Technisch Verslag
 Maar Grondstofverklaring

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

61

Omgaan met Bodemvreemd materiaal 62

Ingewelfde delen Bezinkingskelders

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

62

Omgaan met Bodemvreemd materiaal 63

Decanters Betonnen bekkens

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

63

Omgaan met Bodemvreemd materiaal 64

Waterzuiveringen   Filterpersen   Rioolslib/Veegvuil

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

64

Omgaan met Bodemvreemd materiaal 65

Industriële afvalwaters

- Afwatering
- Kanalen
- Bekkens

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

65

Omgaan met Bodemvreemd materiaal 66

Een goed historisch onderzoek

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

66

Omgaan met Bodemvreemd materiaal 67

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

67

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma⁶⁸

Stock grond met code 291

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

68

Omgaan met Bodemvreemd materiaal miasma⁶⁹

Invasie soorten

69

Bodemvreemd materiaal *miasma*⁷⁶

990

25% - 75%

Sometimes it's OK to give up.

Alles is Bodem?
 Ja, het merendeel is Vlarebo
 Maar een reflex helpt regelmatig
 Hou rekening met juridische verschillen

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

76

Omgaan met Bodemvreemd materiaal *miasma*⁷⁷

Stof tot nadenken
 Denk je graag aan een toekomst. Denk bewust bij dat u besluit om een
 kind te krijgen. Het is belangrijk dat u er voor zorgt dat het kind
 gezond en veilig opgroeit.

Vlarebo <-> Vlarema
 eBSD <-> Vlarel

Bodemdecreet 2050
 > basiserkenning
 > certificaten
 > kwalificaties

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

77

Omgaan met Bodemvreemd materiaal *miasma*⁷⁸

Zijn er voorbeelden vanuit de zaal?

Frequently Asked Questions

WARNING Asbestos

Dag van de bodemdeskundige 7 mei 2026

OVAM

78
